

Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
z Wojskowej Służby Polek
ul. Siedmurna 93, tel. 0048 55 65 22 186
e-mail: @wp.pl; www.zawacka.pl
REGON: 147050270
KRS 0000041632
NIP: 1506 6000 000 0002 0244

poprzedni nr K: 163

5103
4

83-400 Kościerzyna PAP - JOW Gr.P. → AK
Kościerzyna

Greinke Helena
z d. Kostka

ostrowa Stanisława
S. Włóczęgów

ps. „Hala” Ładna
K: 163/163 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Greinke Helena.....

J: II-163/163 Pom......

Urościwyna G.P.-S.M. G. P.-AK.....

I./1. Relacja *k. 3 s. 1-3*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

1) brzoce..... *k. 1 s. 1*.....

.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 4*

VI. Fotografie *brak*

I/1 RELACJA - Greinke Helena:

Relacja własna, Koscieryma, 17 X 1975,
mszps, s. 1-2 k. 2

Pismo dotęzione do relacji, Koscieryma,
17. X. 1975, wkps, s. 3. s. 1

Relacja walk o niepodległość -

Od. I. - Dane osobiste -

Helena Greinke z d. Kostka w czasie okupacji Kostka od 1941 r. - Greinke.
Urodzona 21.V.1919r. w Owśnicach pow. Kościerzyna, z ojca Wiktora i Apolonii
Kostka z d. Duzowska - rolnik.

Moje wykształcenie to szkoła podstawowa ukończona w 1933 r. w Kornym pow.
Kościerzyna.

Obecny mój adres to 83-400 Kościerzyna ul. Sędzickiego 1.

Od. II - Okres przedwojenny -

W okresie tym pracowałam na gospodarstwie u ojca. W roku 1938 r. ukończyłam
kurs sanitariuszek frontowych.

Od. III - okres okupacji -

Do konspiracji wstąpiłam w 1940 r. za pośrednictwem Breske Augustyna
o pseudonimie "Zbych" w Kornym/Owśnice/ do Oddz. "Szyszki" dowodzone przez
Jana Szalewskiego o pseudonimie "Sobol" wchodzącego w skład Oddz. Gryfu
Pomorskiego. Głównym zadaniem organizacji była walka z okupantem na terenach
ziemi kaszubskiej. W skład Oddz. "Szyszki" co mi wiadomo wchodziło około 60
osób. Główne nazwiska uczestniczek tego Oddz. to. Breska Bernadeta, Stefania
Szalewska, p. Janowa, Urszula Szymańska, p. Kaszubowska, Szutenberg.

W okresie tym pełniłam funkcje łączniczki i sanitariuszki. Jako łączniczka
przekazywałam uzyskiwane od osób będących obiektem zainteresowań oddz. do
Augustyna Breske "Zbych" - D-ca grupy operacyjnej.

Ponadto dostarczałam żywność, lekarstwa i inne potrzebne artykuły przewożąc
je głównie rowerem z Kościerzyny do ustalonych miejsc w lasach Owśnickich
i Lipuskich. Lekarstwa głównie uzyskiwałam z apteki w Kościerzynie i Bydgo-
szczy-za pośrednictwem kolejarzy z Kościerzyny p. Zath.

Na zakup w/w artykułów część pieniędzy otrzymywałam od A. Breske, oraz ze
środków własnych rodziny.

Jako sanitariuszka między innymi opiekowałam się D-cą "Zbychem" przestrelony
nym karabinem w 1944 r. w listopadzie przez żandarma wojskowego -
ciężko rannego w prawe płuco. Rannego "Zbycha" przewieziono furmanką do
Kościerzyny - uczynił to p. Jereczek z Kornego.

Przez pięć tygodni leczyłam wspólnie z mężem rannego w moim mieszkaniu przy
ul. Senatorskiej 6/obecnie Partyzantów/.

Ponadto w okresie lat 1944 - 45 opiekowałam się czwórką dzieci przywiezionych
przezemnie z obozu w Potulicach, których rodzice przebywały również w obozach
m.in. Ojciec Stanisław Kostka był więźniem obozu w Stuthofie zaś matka
Helena Kostka z d. Zblewska była więźniarką Potulic./obecny adres - Trzebuń/

verte

Ponadto w okresie lat 1940 - 42 ja jak i cała moja rodzina mieszkająca w Owśnicach wspomagaliśmy Żydów - więźniów obozu pracy w Owśnicach budujących autostradę Berlin - Królewiec, poprzez dostarczanie żywności i odzieży jak również udostępnianie więźniom sporzycia posiłków bezpośrednio u nas w domu ze względu na bliskość w/w obozu/około 200 m/.

Ponadto w okresie lat 1942-45 wychowywałam i opiekowałam się piątym dzieckiem Teresą Breske obecnie Chrapkowską córką D-cy "Zbycha". Przebywała ona w moim mieszkaniu/ od urodzenia/ ponieważ w 1 m-cu po urodzeniu gestapo aresztowało jej matkę Bernadetę Breska, którą to po przesłuchaniach w więzieniu śledczym w Gdańsku skierowano do obozu w Potulicach.

Powracając do sprawy opieki nad dziećmi St. Kostki informuję iż wszelkie dokumenty odnośnie mych starań w celu zwolnienia dzieci z obozu w Potulicach sposób przewozu ich do Kościerzyny, leczenie ich z biegunek i tyfusu pozostają u mnie i są w każdej chwili do wglądu przez zainteresowane osoby.

Ponadto wysyłałam paczki żywnościowe wraz z lekarstwami do obozów takich jak Stuthof i Potulice tj. przewoziłam je rowerem do Stężycy na miejscowy punkt pocztowy gdzie pracowała znajoma i to właśnie dzięki niej wszystkie paczki wysłane trafiały do osób adresowanych/takich jak p. Antoni Czapiewski - lekarz więzień Stuthofu, Stanisław Kostka - nauczyciel również więzień Stuthofu, ponadto p. Urszuli Szymańskiej, Józefowi, Bernadecie, Apolonii i Wiktorowi Kostkom - tj. moim rodzicom, bratu i siostram. - więźniowie Potulic.

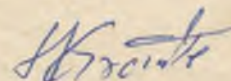
Od. IV - Okres powojenny -

Okres ten charakteryzował się leczeniem ran poniesionych przez całą moją rodzinę z okresu okupacji. Tak jak inni byliśmy zajęci zagospodarowywaniem się o zbytnim nie angażowaniu się w życie społecznym.

Pomijając mioch bliskich bo to jest przecież moja nakieta, większość życia spędziłam w łóżku, ponieważ konsekwencją mych jazd rowerem w dni czy to mroźne, deszczowe czy również długie piesze wędrówki w śniegu - chorowałam na astmę i rozedmę płuc. W okresie tym nie podjęłam pracę zarobkową ponieważ później urodziłam 5 dzieci i wychowywałam je wspólnie z Mężem .

Obecnie również choruję i często kożystam z sanatoriów i szpitali co wyraźnie odbiło się na tak przewlekłej mej odpowiedzi za co Panią jeszcze raz przepraszam

Z poważaniem

Wspieram mi:

groszki były zaproszone przez mnie w 1941 r

do PAPP

b. komendantka Insp. Teresko Ciojka PAPP, PPK

szatanka Kłofonia dnia 20.11.78 "Emilje"

Helena Greinde z d. Koste

Košice, dnia 17. X. 1951.

83400 - Košice

163 Pam

3

Szanowna Pani!

Przepraszam, że tak długo pozostaję sobie
cicho, ale przez ostatnie kilka tygodni to naprawdę
poważna choroba mój mąż, który chorował także
w sanatorium już nawet obojętnie - nie
synowi i pracy w domu. Zakazano opisywać
w czasie odosobnienia mój udział w wielu opozycjach
to nie da się opisać w kilku zdaniach, ale to co
stanowiłem się wyprzedzić przedstawia pewien obraz. Konkretnie
wystąpiłam w sprawie przedłożenia

Koste

IV/1. KORESPONDENCJA BIEŻĄCA - Greinke
Helena:

List H. Greinke do Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Oddział w Toruniu; Kościerzyna, 9.XI.1987,
mkps, s. 1 k. 1

Koszędzyna, d. 9. 11. 1987.

Helena Grinke

rel 163

1

83-400 Koszędzyna

Ironiusz Korubko Pomorskie
Oddział w Toruniu
Klub Historyczny
ul. D. Stwosza 6/6
Torun

Bardzo serdecznie dziękuję za
zaproszenie. Oczywiście nie mogę skorzystać
z zaproszenia gdyż zamierzam sobie
niegdyś obecnie jestem przykuta do
kołka. Z wielkimi pozdrowieniami.

H. Grinke

T. 2 - 163 / 163 Pom.

Tiszew

Greinke Helena

v. Karty informacyjne

lk. 4

163 Tam 1

WSK
Kościelnia

Greinke Helene 2 d. Kościelnia

~~Kościelnia ul. Szostkowskiej 1~~
Kościelnia

podat p. Wacław

o rel. ~~12.11.1945~~

83-400 Kościelnia
ul. Mata Dworcowa 2

rel. 163 Tam

oddeciat Syn Słoni

list z prosbą o dalsze pismo
6/10 76

K-143 / 19354

1 zamezine
 2 163 Pon 3 WSK - nau. part.
 Rosciwryne

4 Giesinke Helene 5 Kostke

6 "Hala" 7 Kostke, Giesinke 1941

8 Wiktor, Apolonia zd. 9 21 V 1919, Obwiera
 Dutzowska pas Rosciwryne

10 83-400 Rosciwryne ul. 11
 Szedrakows 1
 meta Dutzowska 2

12 relacja w formie (nikna - 22)
 zaproszony przez "Jednostka" do PTP 1941 r.
 potem PK

K 143 / 19354
 MW 23147

5.21.2.13

3 Rel. 163/P.

Kościerzyna

+ Pomorska
Kosłke Freinke Helena
"Hela"

świada.

Isomierke partyzantki oddziału "Szyby" Kościerzyna

sub,

a
Greinke Helena, Zofia
ps. "Ładna"

Gryf Pomor.
Odbł. 101
"Szyszki" 4
Koscierzyna

301. Greinke Helena, Zofia
pau. Kostka
Wiktor, Apolonia
21.05.1919r Oksmowa -
Koscierzyna

83-400
Koscierzyna

Gryf Pomorski
oddz. "Szyszki"
Koscierzyna
dot. J. Szabelski
i Sobol
ps. "Ładna"

zob. Wyciąg z akt Z.K.R.P. Gdańsk

M.M.

83-460 Roscinyne

Czew

Roscinyne

Greinke Helena

Greinke Helena

ZESKANOWANE

